

Asia: VN/29418/2023

Utkastet till regeringens proposition med förslag till ändringar i lagstiftningen om social- och hälsovård för att införa en terapigaranti för barn och unga

Lausunnonantajan lausunto

1. Representerar svaranden

Övriga organisationer

2. Genomför den föreslagna författningshelheten målet att förbättra tillgången till stöd och vård i ett tidigt skede av den psykiska hälsan hos barn och unga inom tjänsterna på basnivå?

Nej, utan det behövs i stället för och/eller dessutom följande åtgärder [Viktigt att terapigaranti nu bereds, lika viktigt är att ta i beaktande barn, ungas och familjernas behov samt de olika "vägar" till att få hjälp. Vi vill betona vikten av att få stöd, hjälp och vård på svenska. Viktigt att terapigaranti bereds upp till 29 åringar.]

3. Är bestämmelserna om psykosociala interventioner som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 53 § i hälso- och sjukvårdslagen och 10 a § i lagen om studerandehälsovård?

Kann inte säga

4. Är fastställandet av maximitiden för inledande av psykosocial vård som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 53 § i hälso- och sjukvårdslagen och 10 a § i lagen om studerandehälsovård?

Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt [Målsättningen borde vara utan dröjsmål. Vi är oroliga över att pga resursbrist skapas det olika "portmodell" för att minska på köer.]

5. Är definitionen av psykosocialt stöd som service inom mentalvårdsarbete och psykosociala arbetsmetoder som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 25 a § i socialvårdslagen?

Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt [På många sätt ja, viktigt att fokuset också framövers är i förebyggande arbete, vi vill även föra fram att även psykoterapibehovet att viktigt att lyfta fram, samt att arbetsmetoden är inte det som styr utom behovet.]

6. Är bestämmelserna om verkställigheten av beslut om service inom mentalvårdsarbetet som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 45 § i socialvårdslagen?

Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt [Hjälp borde fås utan dröjsmål.]

7. Är de föreslagna bestämmelserna i 2 a § i statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av välfärdsområdenas samarbetsavtal tillräckliga i fråga om metoderna inom hälso- och sjukvården?

Kann inte säga

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

-

8. Är de föreslagna bestämmelserna i 2 a § i statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av välfärdsområdenas samarbetsavtal tillräckliga i fråga om metoderna inom socialvården?

Kann inte säga

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

-

9. Hur är det med tanke på informationshanteringen ändamålsenligt att följa upp hur maximitiderna för terapigarantin för barn och unga uppnås?

Viktigt med tillförlitlig system och informationshantering.

10. Hurdan nationell styrning och vilka åtgärder anser ni att ett lyckat genomförandet av den föreslagna lagstiftningen förutsätter?

Som tredje sektorns aktör och medlem i Nätverket för psykisk hälsa i Finland tänker vi att det vore även bra med en sakkunnig uppföljningsgrupp/ styrgrupp som utvärderar hur terapigarantin implementeras, och som finns för stöd till processen. Vi vill föra fram att även här kan MiVa tillämpas som en del av helhetsprocessen.

11. Regeringens beslut våren 2024 om att förlänga vårdgarantin för primärvården från 14 dygn till 3 månader kommer i fråga om icke-brådskande vård att inverka på maximitiden för ordnande av det första vårdtillfället inom primärvården. Anser ni att denna ändring förutsätter författningsändringar i bestämmelserna om terapigaranti om den genomförs?

Ja

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

Vi är mer än jätte fundersamma över hur detta eventuellt kan förorsaka utmaningar för barn/unga/familjer att få hjälp och stöd, hur säkra att processerna från olika enheten/avdelningar genomför terapigarantin jämlikt (dvs om barnet kommer först via hvc eller barnskyddet eller elevvården).

Vi vill även föra fram vår oro över barn tex med olika funktionsnedsättningar och deras rätt till att få hjälp oc stöd, speciellt på sitt modersmål.

Vi vill föra fram att man även behöver ta hänsyn till de geografiska ”utmaningar” vi i Finland har.

12. Annan respons om utkastet till regeringsproposition

Vi vill framföra ett stort tack till ministeriet att trots de olika tuffa utmaningar i vårt samhälle, såväl ekonomiska som polarisering, finns det vilja att hitta lösningar att förstärka tillgången till service och tjänster. Vi är även nöjda med det hur man jobbar med den nationella strategin för psykisk hälsa (uppdatering av VNPP)tillsammans med tredje sektorn. Vi är dock fundersamma över om eller hur tredje sektorn syns i barn och ungas terapigarantin, att man inte glömmer bort den sk 0-trappan som tredje sektorn står för.

Barn och ungas terapigaranti som processen kunde vara en fin utvecklingshelhet där utbildning, forskning och genomförandet av vård och service möts, en helhet som knyter ihop olika sakkunniga/aktörer och erbjuder utan tröskel och dröjsmål stöd, hjälp och vård – ett varumärke för Finland.

Nummelin Petra
Psykosociala förbundet rf